

Bennys sidste vagt

Drab: Den 23. november 2007 vil aldrig blive glemt ved Skattecenter København. En mand kom ind fra gaden, bad om at tale med en pante-foged og forlangte, at SKAT skulle skaffe ham en lejlighed. Få minutter senere havde han skudt en sikkerhedsvagt fra Dansikring. Her er lidt af den tragiske historie om, hvad der skete den dag på Tagensvej - og hvad der siden er sket for at sikre medarbejdernes trykthed og sikkerhed.

Af Niels Vous - niels.vous@skat.dk
& Ole Pedersen - op@dts.nu

Der blev stille. Helt stille. Først kollegaens skrig, da hun flygtede gennem kontoret. Et virvar af lyde, der kulminerede i et skud. Kolleger og kunder, der rædselsslagne løb for at komme ud - bare væk. Og få sekunder efter var det hele blot stille. Helt stille.

Hvor længe stilheden varede, ved hun ikke i dag. Tidsfornemmelsen var væk - suget bort af den værste angst, et menneske kan blive stillet overfor. Frygten for at miste sit eget liv.

Det var først, da stilheden blev brudt af kendte stemmer fra to kolleger, at hun turde løbe væk. Hen ad gangen til bagdøren, låse den op med sit kort - og hurtigt komme i sikkerhed bag den smækkede dør.

I

Det var aldrig sket før - og det må aldrig ske igen.

Men det skete.

Fredag formiddag den 23. november 2007 blev sikkerhedsvagt Benny Franck Nielsen fra Dansikring skudt i Skattecenter Københavns lokaler på Tagensvej på Nørrebro. Af en mand, der mødte op og ville have, SKAT skulle skaffe ham en lejlighed. Død på stedet.

Dansk Told & Skat besøgte i midten af december Tagensvej. Talt med to af de medlemmer, som var uhyggeligt tæt på, den dag drabsmanden kom forbi. Begge ønsker de at være anonyme. De vil gerne fortælle deres historie til os - men ønsker ikke at blive identificeret af andre medier. Derfor hedder kvinden i artiklen blot K - og manden M.

Vi har talt med pantefoged Niels Bogø, som var en af de første, der kom til ekspeditionslokalet efter drabet, med fagchef Erik Lund, med DTS-tillidsrepræsentant i inddrivelsessøjlen Yvonne Blankenborg og med V - en af de sikkerhedsvagter fra Dansikring, der arbejdede sammen med Benny Franck Nielsen, og som er vendt tilbage til jobbet på Tagensvej.

Idag er meget ændret på Tagensvej. Det første, man bliver mødt af, når man som besøgende træder ind i receptionen, er en venlig vagt fra Dansikring, som følger én ind i rummet ved siden af. Her bliver man bedt om at tage overtøjet af og tømme alle lommer - inden vagten med en mobil scanner grundigt sikrer, at man ikke bærer genstande af metal.

Fagchef Erik Lund, som dengang var chef for inddrivelsessøjlen i København, fortæller, at i løbet af de første 14 dage er 1.184 personer blevet scannet. 61 havde såkaldte "potentielle våben" - det kan være lovlige knive eller f.eks. en skruetrækker. Men to personer er blevet tilbageholdt i perioden. En med en peberspray - og en med en ulovlig kniv. Andre to ønskede ikke at blive visiteret og måtte gå igen med uforrettet sag.

Det er dog ikke nyt, at der er vagter fra Dansikring på Tagensvej for at hjælpe med til at sikre trygheden for de ansatte. Benny Franck Nielsen havde været fast hos SKAT i godt fem år - og var for mange på Tagensvej en kollega på lige fod med alle andre.

Alle personlige henvendelser til Skattecenter København vedrørende inddrivelse sker på Tagensvej - dagligt omkring 100 - og inddrivelsesområdet er specielt.

"Risikoen er større, når du har fingrene nede i folks pengepung", siger Erik Lund. At SKAT laver en forhøjelse, kan godt give sure miner - men det er først, når regningen skal betales, at der for alvor kan være en risiko for konfrontation.

"Men København er speciel - alene på grund af størrelsen og antallet af besøg", understreger Erik Lund - som derfor også advarer mod, at der generelt bliver pisket en stemning op omkring sikkerheden i SKAT.

Heldigvis er adressen på Tagensvej da heller ikke prototypen på et skattecenter.

"Indenfor ét år har der været to bomber, et røverisk overfald på to kolleger - og nu så det her", fortæller Niels Bogø.

Tagensvej har derfor længe været i "forhøjet beredskab" - skønt det viste sig, at det langt fra var nok. Selvom det er et belastet kontor i et hårdt nærmiljø, var beredskabet ikke indrettet på, at et galt menneske ville dukke op.

“

Indenfor ét år har der været to bomber, et røverisk overfald på to kolleger – og nu så det her.

”

II

Hvorfor drabsmanden valgte at møde op på Tagensvej den 23. november, er der endnu ikke nogen god forklaring på. Han var ganske vist kendt af SKAT, som for nogle år siden havde gjort udlæg i hans andelsbolig - men SKAT havde ikke indkaldt ham. Man kan kun gisne om grunden til, at han valgte først at likvidere sin hund hjemme i lejligheden og derefter tage til Tagensvej og forlange, at SKAT skulle skaffe ham et sted at bo.

Men han møder op, bliver bedt om at tage plads for at vente - og allerede her har sikkerhedsvagten spottet, at der var noget specielt ved ham.

Han bliver kaldt ind til en af pantefoged-erne, sætter sig nonchalant i stolen og ber om en lejlighed. Det kan pantefogeden naturligvis ikke hjælpe med - og han kvitterer for afslaget med at tage pistolen frem, afsikre den og true pantefogeden på livet.

I fogedrummet ved siden af sidder K alene og er ved at afslutte en sag. Hun hører sin kollega på den anden side af væggen skrigende højt - og inden hun når at registrere, hvad der egentlig sker, er kollegaen faret gennem døren mellem de to fogedrum, løbet forbi hende og videre ud på gangen for at komme væk.

K når dog at opfatte, at hun ikke er alene, men at en anden person er ganske tæt på hende - og få sekunder efter har hun været nærmeste vidne til drabet på Benny Franck Nielsen, som fulgte pligten og dukkede op for at se, hvad der var galt.

Fra et af de andre fogedrum støder M til - og han bliver også nærmeste vidne til drabsmanden, som stadig har sin pistol i hånden.

M skal bare væk. Flår vinduet op - og hopper ud på taget lige udenfor. Herfra springer han - uden at tænke nærmere over konsekvenserne - de fire meter ned på jorden, som var det et ganske almindeligt spring.

Han rammer jorden. Brækker ikke noget. Men er bagefter mørbanket i hele kroppen. Tre uger efter går M stadig til fysioterapeut - og venter på at komme ind og få opereret sin ankel. En gammel skade, som blev forværret ved springet.

K kan ikke følge med M ud på taget. Hun må blive i kontoret. Forsøger at gemme sig -

men mærker, at manden står udenfor og kigger direkte på hende.

III

Pantefoged Niels Bogø, som er i afdelingen for selskabsrestancer, havde været til møde i afdelingen og havde et ærinde ved udgangen til husets parkeringsplads. På vej ned ad trappen møder han den dybt chokerede pantefoged, som ekspederede manden. Hun fortæller, at hun lige er blevet truet med en pistol, inden hun bryder sammen i gråd - og instinktivt styrter Niels op for at se, om han kan gøre noget.

Der er tomt i receptionen. Ingen vagt ved skranken.

“Ingen siger noget - og jeg fornemmer, noget er galt. Så ser jeg ham. Han sidder tilbagelænet på en stol med armene over kors og pistolen lagt fra sig på bordet ved siden af.”

Niels går ud igen og ned i kantinen på etagen under, hvor han får at vide, at der er skudt en person - men ikke hvem. Det er først senere, da alle på Tagensvej bliver indkaldt til et møde, hvor told- og skattedirektør Ole Kjær og skatte- og planlægningsdirektør Erling Andersen deltager, at Niels får at vide, det er Benny - og at han er død.

“Benny og jeg havde humoren til fælles - vi mente begge, at et liv uden humor ikke er et liv, og vi lavede en del fis med hinanden”, fortæller Niels.

En kunde nåede at tale med drabsmanden, inden politiet kom. Kunden spurgte, om der var lukket, fordi der ingen var i receptionen. “Det ved jeg ikke - men jeg har lige skudt en mand”, var hans koldblodige svar.

“Jeg havde overtøj på, så måske troede drabsmanden også, jeg var en kunde...”, siger Niels - og kan ikke lade være med at tænke på, at netop det måske reddede for yderligere konfrontation.

Efter personalemødet gik medarbejderne tilbage til deres afdelinger for at snakke tingene igennem.

“Rygepolitikken blev sat ud på et sidespor - og der kom også drikkevarer på bordet”, fortæller Niels. På et tidspunkt trænger han til lidt

“
Jeg havde overtøj på, så måske troede drabsmanden også, jeg var en kunde...
”

frisk luft og går ned på gaden, som politiet nu har fået afspærret. En mand kommer uden at præsentere sig hen til ham og spørger, hvad der egentlig er sket. Niels begynder at fortælle - og er i løbet af ingen tid omkranset af mikrofoner og kameraer. Den oplevelse kunne han godt have været foruden.

Vagten V havde tilbudt at møde noget tidligere den fredag, men Benny Franck Nielsen havde sagt, at han nok skulle klare formiddagen alene. Derfor aftalte de, at V, som har været fast vagt på Tagensvej siden 14. august i år, første mødte kl. 12.00. Han den eneste af vagterne fra Dansikring, som havde arbejdet sammen med Benny, der er tilbage på vagten igen.

“Jeg hørte i radioen på vej til arbejde, at der var blevet skudt en vagt ved SKAT. Jeg vidste, det var Benny - men ikke hvor galt det var. Skudt kan jo være mange ting”, fortæller V, som fik lov til at komme ind i bygningen, da han nåede frem - og med det samme blev tilbudt psykologhjælp.

“Jeg synes, de har taget det rigtig flot - og Dansikring skal kun have ros. De har virkelig været med til at støtte os - f.eks. med psykologbistand”, fortæller V, som også fik tilbudt af Dansikring, at han kunnet blive fritstillet fra jobbet på Tagensvej.

“Jeg fik valget - men jeg skal tilbage”, understøtter V, som også kun ros til kollegerne ved SKAT.

“De har vist en kæmpe omsorg for mig.”

Da Erik Lund fik beskeden, ringede han til Erling Andersen. Direktøren havde ganske vist fri, men satte sig med det samme i sin bil og kørte til Tagensvej. Erling Andersen kontaktede omgående Ole Kjær, som også straks tog til Tagensvej. Næste opringning var til HR-afdelingen ved Skattecenter København. Her tog man kontant til SKATs Personalerådgivning, som i første omgang sørgede for, at der kom en krisepsykolog til Tagensvej.

Blandt de involverede, som blev samlet med krisepsykologen, var naturligvis K og M - og K har stadigvæk kontakt med psykologen.

Mvalgte allerede om onsdagen, da ekspeditionen åbnede igen, at vende tilbage til sit normale arbejde.

“Vi reagerer forskelligt. Det er ikke fordi, jeg er uden følelser - men som ved et trafikuheld

tror jeg på, det er vigtigt, du hurtigt kommer “op på hesten” igen. Den første ekspedition var den værste - men det allerværste var nu den mindehøjtidelighed, der blev afholdt om tirsdagen, hvor også Bennys familie var med”, fortæller M. Familien ville naturligvis gerne vide alle detaljer - og det var hårdt.

Både K og M understreger, at de har fået en stor støtte fra deres kolleger.

“Kollegerne betyder utroligt meget”, siger K - og tilføjer, at den lokale tillidsrepræsentant også har været en stor støtte.

I dag tror K ikke, at hun nogensinde kommer tilbage til at ekspedere kunder igen. Hun vil gerne blive i inddrivelsen - men hun kan ikke forestille sig, at hun igen kommer ned og ekspederer i de samme lokaler.

“Jeg har givet K en garanti for, at hvis ikke hun har lyst til at ekspedere igen, så finder vi nogle andre opgaver i inddrivelsen - og det gælder også andre, hvis det bliver aktuelt”, forsikrer Erik Lund.

Ti minutter før drabsmanden kom, havde Yvonne Blankenborg - som ud over at være den lokale DTS-tillidsrepræsentant i inddrivelsen også selv er pantefoged - siddet i fogedrummet lige på den anden side af væggen. Selv nåede hun at se nyheden om skuddramaet på en avis hjemmeside på nettet, inden medarbejderne på Tagensvej fik den officielle orientering.

Det blev en lang dag for Yvonne, som blev på Tagensvej, indtil den sidste kollega gik hjem. Weekendene gik også med mange telefonsamtaler - både med medlemmer og med psykologen, som hun hurtigt blev en slags kontaktperson for. Det var bl.a. efter psykologens forslag, at Yvonne fik arrangeret morgenkaffe om mandagen for de kolleger, der havde lyst - hvor der så var mulighed for at få snakket tingene igennem.

IV

Iweekenden efter, havde Niels Bogø ikke meget lyst til noget som helst - hans tanke var, at nu kunne det være nok. Mandag blev Niels hjemme - men tirsdag mødte han op og deltog

“

Jeg hørte i radioen på vej til arbejde, at der var blevet skudt en vagt ved SKAT. Jeg vidste, det var Benny - men ikke hvor galt det var. Skudt kan jo være mange ting.

”

“ Vi forsøger bare at passe vores arbejde - men hvis det skal være med livet som indsats, er det spørgsmålet, om man skulle prøve noget andet. ”

i den mindehøjtidelighed, hvor den dræbtes familie også var til stede.

Da kontoret åbnede ekspedition igen om onsdagen, var det med flere vagter fra Dansikring, scanning af besøgende og rundering på gangene. Det giver pantefogederne den tryghed, at der i hvert fald ikke er våben med ind i fagedrummene.

“Hvis ikke det var sket, så tror jeg, flere ville have søgt andet arbejde”, siger Niels - som tilføjer, at ganske vist er pantefogederne på Tagensvej vænnet til, at deres kunder ikke altid er i det bedste lune. Men heldigvis er 98% af uoverensstemmelserne verbale - og det er til at håndtere.

“Det skal naturligvis ikke været et Fort Knox, men det er svært at gå på kompromis, når det gælder menneskeliv”, mener Niels - som tilføjer, at mange pantefogeder sikkert vil søge væk, hvis scanningen ikke bliver opretholdt. Nye alarmknapper og videoovervågning skal også være med til at forøge sikkerheden i fagedrummene.

“Det er også nødvendigt, for hvis det sker igen, er inddrivelsen i København en død sild”, er Niels' kontante budskab.

“Vi forsøger bare at passe vores arbejde - men hvis det skal være med livet som indsats, er det spørgsmålet, om man skulle prøve noget andet.”

Alerede mandagen efter holdt Erik Lund og andre repræsentanter fra SKAT møde med politiet og Dansikring for at drøfte den fremtidige sikkerhed på Tagensvej. De har også været i kontakt med en tidligere sikkerhedschef i Danske Bank for at få gode råd. Løsningen blev, at der blev indsat fem vagter og scanning med alle besøgende til inddrivelsen med en metaldetektor. En ordning, der skulle evalueres efter 14 dage.

Erik Lund fortæller, at det nu er aftalt, at scanningen og en aftrappet udvidelse af vagtberedskabet skal fortsætte indtil februar 2008 - og at ordningen så skal evalueres i SKAT's direktion.

“Vi har fuld respekt for, hvad medarbejderne ønsker - selvom det koster penge”, understreger Erik Lund, som fortæller, at der allerede er sket en række ændringer i fagedrummene. Ledningerne er f.eks. blevet lagt ind i væggen, så man ikke kan falde over dem, hvis man er på flugt - og næste skridt bliver, at alarmknapperne bliver placeret mere hensigtsmæssigt, og

at der bliver etableret yderligere videoovervågning.

“Medarbejderne har taget det fantastisk. Det er robuste medarbejdere - men heller ikke så robuste, at de er iskolde”, tilføjer Erik Lund.

Yvonne Blankenborg holder et vågent øje med, at løfterne om forøget sikkerhed på Tagensvej også bliver indfriet.

“Vi har længe efterlyst fokus på vores sikkerhed - og hvis ikke sikkerheden bliver i orden, vil vi protestere”, siger Yvonne - og tilføjer, at hun på personalets vegne mener, der som minimum bør være fire vagter til stede hele tiden. Hun er derfor også meget bekymret over, at der er tanker om, at antallet af vagter fra den 7. januar 2008 trappes ned til tre.

“Her knækker filmen for det personale, som ekspederer. Det kan godt være, det er nok, når lokalet er bygget om til det - men lige nu føler vi en stor utryghed og er måske endnu ikke klar til at få beskeden om, at vagterne trappes ned”, siger Yvonne - som også efterlyser, at der kommer en konkret udmelding om, hvornår der bliver lavet døre mellem alle fagedrum for at forbedre flugtmulighederne.

V

De fysiske spor i fagedrummet på Tagensvej er væk. Alle mikroskopiske tegn fra den tragiske hændelse er visket bort. Men hos medarbejderne er sporene intakte og vil være det længe endnu - hos nogen måske altid.

K husker stilheden - og M den animalske lugt af sved, han timer efter den voldsomme oplevelse fandt ud af stammede fra ham selv.

“Jeg opdagede bagefter, at jeg må have været badet i angstens sved”, siger han.

I dag bliver der taget hensyn - fra kolleger og ledelse, som har stor forståelse for, at de endnu ikke er i stand til at yde ret meget arbejde. Det hensyn håber de begge vil vare ved, så længe de har behov for det. At det ikke bliver glemmt. For hverdagen er begyndt at fungere igen for de andre kolleger - men sådan er det bare ikke for dem, der var alt for tæt på den fredag.

“Hvis Benny ikke var kommet, var det gået ud over enten K eller mig”, siger M - og appel-

lerer til, at der permanent bliver gjort noget for sikkerheden på Tagensvej.

“Det har både Ole Kjær og Erling Andersen lovet os. Men de mennesker, der træffer beslutningerne, er ikke dem, der sidder og ekspederer - vi er end ikke repræsenteret, når de træffer beslutningen”, beklager han.

Artiklen er skrevet for at give medlemmer rundt omkring i landet et lidt mere nuanceret billede af, hvad der skete - og hvad der siden er sket på Tagensvej - end det, der er fremgået i de almindelige medier.

Den er skrevet i respekt for de medlemmer, der har haft denne oplevelse chokerende tæt inde på livet - men ikke mindst i respekt for Benny Franck Nielsen. Som der står i mindeordene fra Dansikring: "... selvom Bennys død kan virke totalt meningsløst, så har Bennys heltmodige indsats efter al sandsynlighed reddet et eller flere menneskers liv i fredags hos SKAT på Tagensvej."

Æret være Benny Franck Nielsens minde.

Skatteminister Kristian Jensen deltog i Sikkerhedsbranchens mindehøjtidelighed for Benny Franck Nielsen den 12. december 2007. Til højre for ham fagchef Erik Lund som repræsentant for SKAT.

Foto: fag press/Mikael Hjulter